

บทที่ 5

บทสรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่องการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษตามบทบาทสมมติที่ได้รับของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนองโก อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 19 คน โดยศึกษาพัฒนาการจากการแสดงบทบาทที่ได้รับในบริบททั้ง 5 บริบท ได้แก่ School Subjects, My Home, Family Members, The Animals, และ My Holidays และทำการประเมินตาม 4 หัวข้อที่กำหนดไว้คือ การออกเสียง (Pronunciation) การสื่อความหมาย (Meaningfulness) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา (Problem-solving Strategies) และ ความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาศึกษาพัฒนาการในการสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมุติดังต่อไปนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ของการใช้บทบาทสมมติจากการแสดงในครั้งที่ 5 สูงขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ของการใช้บทบาทสมมติจากการแสดงในครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า การใช้บทบาทสมมติช่วยในการพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ 2) การพัฒนาไม่ได้เป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยดูได้จากกราฟที่แสดงในบทที่ 4 บริบทที่นักเรียนสามารถแสดงบทบาทได้ดีที่สุดคือ บริบทที่ 3 (Family Members) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.39 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.95 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้และบริบทที่นักเรียนแสดงบทบาทได้น้อยที่สุดคือ บริบทที่ 2 (My Home) โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.21 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.05 อยู่ในระดับอ่อน 3) การให้คะแนนการแสดงบทบาทสมมติที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญชาวต่างชาติ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันที่ระดับ .663 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากการสังเกตของผู้ศึกษาพบว่า การแสดงบทบาทสมมุติมีส่วนพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนได้จริง จากผลสัมฤทธิ์ของคะแนนที่นักเรียนทำได้ในการแสดงบทบาทสมมุติครั้งที่ 5 สูงขึ้นกว่าการแสดงบทบาทสมมุติในครั้งที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ กาญจน์ดา (2546) และ อรุโณทัย กิตติธรีระวัฒน์ (2551) ที่ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมุติไปประยุกต์ใช้ได้จริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันและเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้น ทิศนา เขมมณี (2554, หน้า 67) ได้ให้คำอธิบายว่าบทบาทสมมุติเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบ มาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น เกิดความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมุติที่ตนแสดงรวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2. ข้อสังเกตจากการแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียน พบว่าการแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียนมีระดับคะแนนในการแสดงบทบาทสูง-ต่ำแตกต่างกันในแต่ละบริบท เนื่องมาจากสาเหตุของปัจจัยภายนอกที่ยากต่อการควบคุม โดยปัจจัยต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียนมีดังนี้คือ สภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีสาเหตุมาจากระดับของอุณหภูมิที่สูงขึ้น เป็นเหตุให้นักเรียนมีความใส่ใจในการทำกิจกรรมต่างๆที่กำหนดให้ค่อนข้างน้อย ปัจจัยต่อไปคือ บทสนทนาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติมีความแตกต่างกันในด้านความยาวของเนื้อหา ระยะเวลาของการฝึกซ้อมการแสดงที่เท่าๆกันนักเรียนสามารถจดจำบทสนทนาที่สั้นและไม่ซับซ้อนได้ดีกว่าบทสนทนาที่ยาวและมีความซับซ้อนกว่า ปัจจัยต่อมาคือเสียงต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียนซึ่งยากต่อการควบคุม เช่น เสียงจากการก่อสร้างอาคารบ้านเรือน เสียงของยานพาหนะต่างๆที่ผ่านไปมารอบบริเวณโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งปัจจัยที่สามารถสังเกตได้จากการจัดกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศเป็นผู้ให้คำแนะนำไว้คือ การจับคู่ในการแสดงบทบาทของนักเรียน ควรให้นักเรียนมีโอกาสได้เปลี่ยนคู่ในการแสดง ครูควรจัดให้นักเรียนที่เรียนอ่อนและสนทนาไม่คล่องได้คู่กับนักเรียนที่พูดได้คล่องแคล่ว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถในการสนทนาและแสดงบทบาทสมมุติในระดับต่ำมีความกระตือรือร้นที่จะจดจำบทสนทนามากขึ้น เกิดความ

มั่นใจในตนเองและออกมาแสดงบทบาทหน้าชั้นเรียนร่วมกับเพื่อนๆ ได้ ในการแสดงบทบาทของนักเรียน นักเรียนที่เรียนอ่อนหรือพูดบทสนทนาไม่ได้ หากถูกจับคู่กับนักเรียนที่พูดบทสนทนาได้ดีแล้วจะส่งผลให้นักเรียนผู้ที่เรียนอ่อนพูดและแสดงบทสนทนาได้ดีมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเพื่อนที่เรียนดีจะกระตุ้นให้นักเรียนที่เรียนอ่อนมีโอกาสได้ฝึกสนทนาเพิ่มขึ้น

3. จากการสังเกตนักเรียนเกี่ยวกับการสนทนาภาษาอังกฤษในด้านการออกเสียง และการสื่อความนั้น หลังจากที่นักเรียนได้ฝึกสนทนาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ปรากฏว่านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ถูกต้อง แต่ยังมีข้อบกพร่องด้านการเน้นคำที่ยังไม่ถูกต้องเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และยังขาดการฝึกออกเสียงอย่างต่อเนื่อง ในสถานการณ์ประจำวัน ทั้งนี้หากนักเรียนมีโอกาสฝึกสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น นักเรียนจะสามารถออกเสียงบทสนทนาได้ถูกต้องและสื่อความหมายคำศัพท์จากบทสนทนาได้อย่างสมบูรณ์

4. การแก้ไขปัญหาในการสนทนาที่เกิดขึ้นในระหว่างการสนทนา โดยเฉลี่ยนักเรียนสามารถสื่อสารได้ในระดับ 3 คือใช้ความพยายามให้ผู้ฟังเข้าใจ พยายามพูด พยายามใช้ท่าทางประกอบ โดยสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและทำให้ผู้ที่ชมการแสดงอยู่นั้นเข้าใจในบทบาทที่ตนแสดงได้โดยในการแก้ปัญหาดังกล่าวนี้อุดคล้องกับการศึกษาของ นันทน์ภัส เบญจานุวัตร (2547, หน้า 45) ซึ่งกล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมุติที่มีความเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนได้นำความรู้เดิมที่ตนมีอยู่มาใช้ในการสนทนาที่ซับซ้อนเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น และในบางครั้งมีการคิดภาษาและการแสดงท่าทางประกอบที่ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้แสดงต้องการสื่อความหมายได้มากขึ้น

5. ด้านความคล่องในการพูด นักเรียนส่วนใหญ่สามารถพูดได้ในระดับพอใช้ มีช่วงติดขัดบ้าง แต่ยังสามารถสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจได้ นักเรียนบางส่วนพูดไม่เป็นธรรมชาติ และพูดไม่คล่องแคล่วเท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนขาดความมั่นใจและความกล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สายพิน สายเมืองแก้ว (2545, หน้า 100) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการพูดบันทึกได้ตอบเป็นภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟัง-พูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การพูดที่อยู่ในสถานการณ์ที่เผชิญหน้า ทำให้ผู้เรียนเกิดความประหม่า เชน อาย ผู้เรียนวิตกกังวลและกลัวการพูดผิด เหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้เรียนพูดอย่างตะกุกตะกัก และพยายามพูดซ้ำใหม่ส่งผลให้ ความสามารถในการพูดลดลง

ข้อเสนอแนะ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะด้านการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อาจนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดของนักเรียนในระดับชั้นอื่น

1.2 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนควรมีการสำรวจความสนใจของผู้เรียน มีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียน ประกอบกับการพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การกำหนดเนื้อหาควรให้มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้เดิมไปใช้กับความรู้ใหม่ได้

1.3 บทสนทนาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติควรมีความยาวของบทสนทนาที่พอดีกัน และเรียงลำดับตามความง่ายไปยาก คือเริ่มจากบทสนทนาที่สั้นที่สุดก่อน แล้วจึงเริ่มให้บทสนทนาที่ยาวขึ้นในครั้งต่อไป ควรให้ระยะเวลาในการฝึกซ้อมบทบาทก่อนการแสดงจริงอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเตรียมตัว ทำความเข้าใจ และจำบทสนทนาที่จะนำมาแสดงบทบาทสมมติในแต่ละครั้ง แต่ละเรื่องได้

1.4 สถานที่หรือบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติควรมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม เสียงไม่ดังรบกวนจนเกินไป เพื่อเอื้อประโยชน์ให้นักเรียนมีสมาธิ และสามารถทำการแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 กิจกรรมบทบาทสมมติมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการพัฒนาทักษะทางการสนทนา หรือทักษะฟัง-พูด เพื่อให้เกิดผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ศึกษาจึงควรเลือกสถานการณ์หรือบรรยากาศในการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถพบได้จริงในชีวิตประจำวัน อีกทั้งควรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นหรือหลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนในด้านของการนำภาษาไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษา เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาการสนทนาภาษาอังกฤษ ควรมีการศึกษาแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมทั้งให้นักเรียนมีโอกาสเลือกบริบทต่างๆที่นักเรียนต้องการและนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้การแสดงบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เห็นความแตกต่างและพัฒนาการในด้านการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการประเมิน 4 หัวข้อที่ใช้ในประเมินนักเรียน เพื่อทราบระดับความสามารถของนักเรียนในแต่ละหัวข้อที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

